

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 20. Ex illâ authoritate sublimi Christum circumcidit eique nomen
imposuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

à gubernante rebus gubernatis communicatur: Et ideò Deus sic gubernat creaturas, ut ex his quasdam influat boni in aliis causas, non quia id per se ipsum efficere non valeat, sicut Reges, qui ideò per alios gubernant, quia per se ipsos non possunt omnibus intendere, sed ut gubernantibus communicet potestatem ac perfectionem amplio-rem, & ut ita dicam divinam: sicut Rex qui per Ministrum sibi charissimum & preciosum negotia perficit, quæ per se ipse facere valeret, ut Ministrum honoret, faciatque propter hoc ab aliis honorari.

XXV. Quartò, ut ab ipso disceremus obedientiam cœcam, nec in Superioribus & Prælati inferioribus & subditi attenderent personam, sed Deum in ipso per auctoritatem illi ab eo communicatam: Ecce enim Deus etiam homini obedit, cur non ergo homo homini? Et quid interest an per se, an per suos Ministros, an per homines, an verò per Angelos, an per Petrum, an verò per Joannem tibi placitum ejus innotescat? Act. c. 9. v. 7. & c. 10. v. 6 mittitur à Christo Paulus ad Ananiam, & ab Angelo Cornelius ad Petrum in Joppen: quare hoc? Nunquid non Paulum ipse, vel Cornelium Angelus docere potuit? Cur ergo mittitur hic ad Petrum, ille ad Ananiam? *Non designatur*, inquit Sanctus Augustinus in Psalm. 96. *per hominem docere, qui dignatus est homo esse.* Vult te ab homine discere, vult te homini ut sibi obedire: Noluit per se, quod potuit, quia voluit hominem honorare quem tu despicias, cum tamen pro eodem sit sive Deo, sive Angelo aut homini Dei nomine loquenti præstes aut neque obedientiam.

XXVI. Interim apparuit hic contra antiquam serpentis imposturam divina Philantropia, divinæque erga homines pietatis copia. Similes esse Deo per superbiam ambierant primi parentes: dæmon in serpente Deum illis hanc similitudinem invidere persuasit. Cum ecce hominem non tantum sibi similem reddidit factus ipse Deus Homo, sed etiam homini, qui ab initio ejus respuerat imperium sese subdidit: ac sic plus honoris & gloria Josepho & Mariæ humillimis accessit, quam

per superbiam Adam & Eva proto-
parentes ambierant.

CAPUT XX.

*Ex illâ Authoritate sublimi
Christum circumcidit,
eius nomen imposuit.*

DIUVS Cyprianus Martyr, vel ut alii placet, alius antiquus Author lib. de Cardin. Christi Operib. Serm. de ration. Circumcis. in init. indicat quod sicut mandatum fuit Israelitis ut octavo die parvulos suos circumderent, ita quoque eis mandatum fuisse ut eodem die eis nomen imponerent. Sic enim ait ibi. *Hoc, (id est Circumcisionis Mysterium) cum octava die jussu sit celebrari & nomen circumciso aptari, intimatum est iis qui digni Sanctorum consortio censebantur, quod eorum nomina scriberentur in Cælis, & æternæ beatitudinis, quam post vitam hujus septimanam octava consequitur, hæredes fierent & consortes, quicumque vitam innocentiam se Domino consecrabant.*

Non est autem intelligendum utrumque fuisse distinctè expressisque verbis præceptum, nam Genes. cap. 17. ubi lex Circumcisionis traditur, nulla fit mentio de imponendo nomine, sed hoc abinde in consuetudinem transit. Causam hujus rei tangit Venerabilis Beda in Lucam. Ab Abrahamo, inquit, exortum est ut die Circumcisionis nomen parvulis aptaretur, quia & ipse cum testamentum, id est foedus à Deo Circumcisionis acciperet, eadem prius die cum suâ conjugè nominis augmentum promeruit.

Potest etiam dici à lege Circumcisionis exortam fuisse istam consuetudinem veluti necessariam quâdam consecutione, ut docuit P. Suarez in 3. part. Divi Thomæ quæst. 36. art. 1. & 2. disp. 15. section. 2. Cum enim necessarium sit ut homines filiis suis nomina propria imponant, quibus ab aliis distinguantur ad socialis vitæ commoditatem & necessitatem, & ideò fixa esse debent & immutabilia: Hinc propter eandem met causas necesse est hanc impositionem

tionem non differri, sed statim & à principio fieri, & ne leviter contingat mutari, eadem necessitate oportet illam publicè fieri. Quocirca apud omnes Nationes, exceptis aliquibus Barbaris, ut Atlantibus apud Solinum cap. 44. & Plinium lib. 5. cap. 8. apud quos nullus est usus nominum, receptum fuit, ut & post aliquos à nativitate dies hæc nomina imponerentur, & cum solemnè aliquo ritu imponerentur.

IV. Hoc modo Athenienses & Græci, ut refert Alexander ab Alexandro lib. 2. cap. 25. die à nativitate decimo nomen infantibus, convocatis consanguineis & amicis, & oblati sacrificiis imponere solebant. Eodem modo Romani apud Plutarchum problem. 102. & Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 16. Filiis masculis nono die, fœminis octavo nomina imponebant, eos priùs lustrando seu expiando: unde factum ut dies illi lustrici vocarentur teste Fausto. Aristoteles verò lib. 7. de histor. Animal. cap. 12. Septimo die nomina infantibus imponi solitum asseruit, & cur ante diem istum non imponerentur rationem reddit his verbis. *Plurimi infantes ante septimum diem intereunt, unde fit ut septimo die imponantur nomina, sanquam saluti jam pueri amplius credamus.* Cum ergò ritus Circumcisionis apud Judæos fuerit celeberrimus, & per illum infantes suos octavo die à nativitate solemniter expiatis Deo consecrare deberent, consequens fuit ut eodem die, & in ipso Circumcisionis ritu eis nomina imponerent, ut & hodie apud Christianos imponuntur in Baptismo, per quem lustrantur & Deo regenerantur.

V. Ab hæc utraque lege Circumcisionis & impositionis nominis, primâ Divinâ: secundâ Politicâ, noluit eximi Christus, sed utramque subire voluit, ergo octavo à nativitate die circumciscus est.

VI. Circumciscus est ut Abrahæ filius: eodemque die nomen accepit inter homines ut filius hominis, sed nomen JESUS, *nomen novum quod os Domini nominavit,* Isaïæ cap. 62. v. 2. ut Filius Dei: hoc totum refert Lucas Evangelista cap. 2. dicens: *Postquam consummati*

sunt dies octo ut circumcideretur puer, vocatum est nomen ejus IESUS quod vocatum est ab Angelo priusquam in utero conciperetur. Restat hic examinandum, à quo ista Circumciscio & nominis impositio sit: utrumque singillatim duabus sequentibus Sectionibus.

SECTIO PRIMA.

A quo circumciscus Christus Dominus.

VII. **C**ur circumcisci voluerit Christus Dominus qui peccatum nec fecerat nec contraxerat, causas vide si lubet ex D. Epiphano hæres. 30. D. Thomâ 3. part. quaest. 37. art. 1. & aliis apud nostrum Sylveiram fusè tom. 1. in Evang. lib. 2. cap. 3. q. 2. A quo verò circumciscus disceptatio est inter Doctores.

VIII. Prima Sententia est illorum qui volunt fuisse circumciscum à Summo Sacerdote, quem nonnulli ex illis volunt fuisse justum Simeonem. Fundamentum hujus opinionis fuit, quod Circumciscio esset Sacramentum antiquæ legis: quare illius administratio videtur pertinuisse ad Sacerdotes istius temporis, quemadmodum nunc minister Baptismi, qui successit in locum Circumcisionis, est Sacerdos novæ legis quamvis in necessitate eo deficiente possit alius. Et quia pertinuit ad Sacerdotes; idè in Templo, vel ubi id commodè fieri non potuisset saltem in Synagogis peragi solitum volunt.

IX. Confirmatur, quia etiam nunc Judæi in Synagogis suis circumcidunt, affirmantque se id ita facere, quod ita semper apud ipsos observatum sit: Cùm ergo Bethleem, ubi natus est Christus, non distaret ab Jerusalem nisi duabus leucis, idè in Templo, & à Summo Sacerdote propter dignitatem tantæ personæ circumciscum voluerunt: hanc sententiam maximè amplexati sunt Pictores, unde factum ut apud vulgus mirè invaluerit. Huic opinioni velificatus est D. Hilarius in psalm. 11. in initio ubi hæc habet: *In hoc octo dierum numero, cum Christus circumciscione non egeret, oblati in templo est, ut in corpore ejus humana carnis recideretur infirmitas.*

tas Ubi videtur confundere circum-
cisionem cum Præsentatione, cum ta-
men prior facta sit: *Postquam consum-
mati sunt dies octo: Posterior, postquam
impleti sunt dies purgationis Mariae secun-
dum legem Moysi.*

X. Confirmari potest iterum hæc sen-
tentia hæc ratione, quod res erat plena
periculi circumcisio, & idem illius ad-
ministratio non debuit indifferenter
quibuslibet relinqui, sed debuit om-
nino committi aliquibus ministris or-
dinariis qui discerent & callerent mo-
dum, haberent experientiam, & adhi-
berent cautelam: quibus verò potius
quam Sacerdotibus & Levitis, cum
esset res sacra, imò Sacramentum istius
temporis, & Filii Patribus in ministerio
succedentes, ab his instrui possent?

XI. Sed hæc Sententia non placet. Pri-
mò, quia in lege nullus extat locus qui
circumcidendi munus Sacerdotibus
aut Levitis addicat. Secundò, quia è
contra vidimus Abrahamum seipsum,
filium suum, & domesticos suos cir-
cumcidisse Genes. cap. 17. Sephoram
uxorem Moysis in præsentia mariti sui
qui erat Sacerdos ut patet ex illo psal.
98. *Moyse & Aaron in Sacerdotibus ejus.*
Filium suum etiam circumcidisse Exod.
cap. 4. Josue Israëlitarum Ducem illos
circumcidisse in valle, quæ ab hoc di-
cta est *Vallis præputiorum* Josue cap. 5.
cum tamen ibi adesset tota Tribus Sa-
cerdotalis, & expressè notetur ibidem
cap. 4. quod Sacerdotes pergebant an-
te populum. Denique liber primus Ma-
chabæorum cap. 1. vers. 63. memine-
rit mulierum quæ circumcidebant filios
suos, & trucidabantur jussu Antiochi
Regis impii & sceleratissimi. Tertiò,
quia Scriptura Circumcisionem non in
Templo, aut Synagoga, sed in domi-
bus aliisque locis factam commemorat:
Nam ut præteream filium Moysis, qui
in diversorio dum iter agerent à Sepho-
rà Matre suâ circumcisus est, & popu-
lum qui à Josue Duce in Valle præpu-
tiorum circumcisus refertur, colligitur
evidenter ex Evangelio Divi Lucae c. 1.
ubi referens Divi Joannis Baptistæ so-
lemnem circumcisionem, ait, *Et fa-
ctum est in die octavo venerunt circumci-
dere, vicini scilicet & cognati, puerum.*
Si enim in Templo vel Synagoga hæc

Circumcisio peracta fuisset, non dixis-
set *Venerunt, &c.* sed *tulerunt puerum ut
circumciderent eum.* Quomodo de Jesu
dicit infra. *Tulerunt IESUM in Ieru-
salem ut sisterent eum Domino.* Cum er-
gò hic de Joanne dicatur *venerunt cir-
cumcidere puerum*, significatur venisse
ad locum ubi puer erat, ut circumci-
sioni ejus adessent.

Confirmatur ex hoc quod illud ver-
bum *venerunt*, non referat Parentes
Baptistæ, Zachariam scilicet & Eliza-
beth, sed vicinos & cognatos, de qui-
bus fuit sermo immediatè ante: tum
quia additur statim quod illi (qui ve-
nerunt) vocabantur eum nomine Patris
sui Zachariam obnitente Matre Eliza-
beth: tum quia non potuit Elizabeth
octavo die venisse ad Templum vel Sy-
nagogam, quæ debebat manere in san-
guine purificationis statutis diebus, &
tamen erat ibi præsens. Quartò, quia
Beata Virgo non interfuisset Circum-
cisioni Filii sui cuius tamen contra-
rium fingunt Pictores illi, qui huic sen-
tentia pondus præcipuum addiderunt
apud vulgus. Nam illa se gessit ut ce-
teræ puerperæ quibus præceptum erat
manere in sanguine Purificationis 40.
diebus pro masculo. Ex quibus patet
mendacium asserti modernorum Ju-
dæorum hic num. 9. & pugnantia hujus
sententia cum sacrâ Scripturâ, & con-
sequenter aperta ejus falsitas. Tandem
quia Divus Epiphanius hæres. 2. docet
Christum non in Templo, non in Sy-
nagoga, sed in Speluncâ Bethleemica
fuisse circumciturum. *Christus*, inquit,
*natus est in Bethleem, circumcisus in Speluncâ,
oblatus in Ierusalem.* Cum ergo
Divus Epiphanius esset ex Judæis & in
lege Judaicâ versatissimus, certè si fuis-
set receptum apud Judæos in Templo
vel Synagoga circumcidere, ut volunt
Judæi moderni, quomodo scripsisset
Christum qui non venit solvere legem,
sed adimplere, contra istum solem-
nem morem non in Templo vel Sy-
nagoga, sed in Speluncâ fuisse circum-
citurum? Ex quo infero, non ergo Sacer-
dotes vel Levitæ fuere ordinarii Mini-
stri Circumcisionis, si enim fuissent,
sine dubio parvuli in Templum vel Sy-
nagogam ad Circumcisionem addu-
ci debuissent, quemadmodum supra
argumenta-

argumentabantur hujus sententia
Authores.

XIII. Ad id verò quo secundò confirma-
tur ista sententia, quod scilicet Cir-
cumcisio erat res plena periculi, &
ideò ad illam manum expertam fuisse
requisitam. Respondeo nihil fuisse dif-
ficile in Circumcisione, tum quia ad
illam etiam lapideus culter, qui non
potest esse nisi valde obrufus, erat ido-
neus, tum quia Sephora uxor Moylis
Gentilis & Madianita potuit illius ri-
tus esse satis perita, ut Eliezer filium
suum secundogenitum circumcidere
posset, undè periculum, quo non ca-
ruit Circumcisio non proveniebat à
difficultate, sed ab ipsà Circumcisio-
ne, quandoquidem ab illo liberi non
erant etiam à peritissimà manu circum-
cisi.

XIV. Addendum his, quod ritus ille apud
Judæos solemnissimus erat, ad quem
conveniebant semper plures maximè
vicini & cognati, quare cum omnes
frequentissimè adessent ejusmodi ritui,
facile fuit cuivis observare, & discere
modum quo fiebat, maximè cum, ut
asserunt Doctores, consisteret in solà
pellis quæ glandis integumentum est
defectione, quamvis existimem etiam
aliquid carnis fuisse defectum.

XV. Secunda sententia est illorum qui
existimantes cum Tostato Episcopo
Abulensi in lib. Josue cap. 5. nullum
fuisse ministrum Circumcisionis pecu-
liarem, hanc ratione ducti, quod nul-
lus in totà Scripturà inveniat Mini-
ster Circumcisionis determinatus,
quodque modò hos, modò illos, mo-
dò viros, modò mulieres, modò pa-
rentes, modò alios eam ministrasse ea-
dem Scriptura referat; ut videre est ex
iis quæ diximus hic supra n. 10. Dicunt
à Beatissimà Virgine Christum fuisse
circumcisum: Cum enim nullus esset
hujus ritus Minister determinatus,
hunc potius Beata Deipara perfecit in
Filio suo quàm quivis alius, eo quod
nec ad illud exequendum ei defuerit
animus, nec ulla manus aut mollior,
aut tuavior manu illius, nulla sollicitius
curatura ne cultellus malè incideret,
nulla dignior quæ carnem contingeret
sacratissimam, nulla purior ut Deifico
Sanguine tingeretur, nulla denique

propinquier, ad quam hoc magis
spectaret.

In hac opinione fuit Author libri de
vera Circumcis. qui extat inter Opera
Divi Hieronymi tomo 9. ubi sic ait:
*Christus octavà die circumciditur à Ma-
tre, utique quasi homo, qui promissus fuerat
ipsi Abraha.* Author item Tract. de La-
mentat. Virg. qui tribuitur Divo Ber-
nardo, ubi hæc habet. *Virgo Christum
genuit, lactavit, octavà die circumcidit.* Et
in hanc inclinant Barradius in Evang.
tomo 1. lib. 9. cap. 1. noster Sylveira in
Evang. tomo 1. lib. 2. cap. 3. quæst. 1.
& alii non pauci.

Sed nec hæc sententia placet: Nam
ad illud quod profundamento ponitur,
nullum inveniri in totà lege scriptà
Ministrum Circumcisionis determina-
tum. Respondeo, cum Circumcisionis
institutio præcesserit legem scriptam,
(coepit enim ab Abrahamo) ex hoc
quod lex scripta nihil de novo circa
illius administrationem statuerit, se-
quitur illam omnia reliquisse in eo sta-
tu in quo erant ante legem, estque illo-
rum omnium tacita seu interpretativa
approbatio. Atqui in institutione Cir-
cumcisionis illius administratio com-
mittitur Patrifamilias. Namque illa
instituitur Genesis cap. 17. quod & ita
intellexit, quia ibidem illam per se
præstitit, & ut manifestum constaret
non ad alium quàm ad Patremfamilias
id muneris pertinuisse, non tantum fi-
lium suum & domesticos suos dicitur
ibi circumcidisse, sed nec seipsum ab
alio passus est circumcidi, ait enim
ibidem Scriptura vers. 24. *Abraham no-
naginta & novem annorum erat, quando
circumcidit carnem præputii sui.*

Et verò cum Circumcisio esset sig-
naculum fidei, ac per illam profiteren-
tur Judæi se credere firmiter ex istà
carne ab Abraham Circumcisionis au-
thore, vel Circumcisorum præno &
principe propagatà, nasciturum Mes-
sam, æquum omninò fuisse videtur ac
vehementer æquum, ut hæc fidei pro-
fessio ab ipso Abraham, & singulis suc-
cessivè Patribus ex eo descendenti-
bus, in carne filiorum suorum, à
suà utique decisà, obsignaretur, &
in ista parte carnis, per quam fiebat
propagatio perventura ad Christum
Messiam

Messiam sigillaretur.

XIX. Nec melius inferitur eadem libertas cuiilibet administrandi Circumcisionem, ex eo quod non à Patribus tantum, sed etiam ab aliis peractam illam aliquoties perhibeat Scriptura Sacra: Nam primò, quod Sephora uxor Moyse in præsentia mariti sui, qui erat Sacerdos, filium suum circumciderit, id fecit ex ejus nutu & delegatione, urgente tunc Dei præcepto, ad quod Moyse tunc minus aptus erat, utpote nimio terrore percussus & sine dubio tremore correptus, ac manu ad hoc minus firmus ob intentam sibi ab Angelo mortem, eo quod dictam filii sui Circumcisionem distulisset.

XX. Quoad illas verò mulieres quæ i. Machabæor. cap. i. circumcidebant filios suos, & trucidabantur jussu Antiochi Regis, Respondeo id fecisse in manifestissimâ necessitate, in qua non negamus alium à Patre potuisse circumcidere, quemadmodum nunc, quamvis minister Sacramenti Baptismi, qui in locum Circumcisionis successit, sit Sacerdos, potest tamen alius non Sacerdos, etiam mulier in casu necessitatis baptizare.

XXI. Quod autem hæc nostra Responsio legitima sit, patet ex antecedentibus & consequentibus: Nam primò in antecedentibus dicitur Rex Antiochus fecisse eadem magnam hominum in populo Judæorum. Secundò dicitur, quod cum idem Antiochus jussisset ut omnis populus esset unus, & relinqueret unusquisque legem suam: multi ex Israel consenserunt ei. Tertiò, quod cum tandem misisset per manus Nunciorum libros in Jerusalem, & in omnes Civitates Judææ, ut sequerentur leges Gentium terræ, & prohiberent holocausta & sacrificia, &c. & relinquere filios suos incircumcisos, &c. præposuissetque Principes Populo, qui his advigilarent, & ad hæc eos cogèrent, adhuc multi de populo congregati sunt ad præcedentes transfugas, alii verò sibi fugâ consulentes in abditis & fugitivorum antris se absconderunt.

XXII. Pars ergò Judæorum ceciderat in gladio, pars transierat ad ritus sacrilegos Gentium, pars latitabat in abditis

& antris terræ: Quare uxores infantes suos, qui fervente hæc atroci persecutione manserant incircumcisi, cum præsentissimam mortem præ oculis haberent & expectarent, ipsæ deficientibus viris circumciderunt suos natos ne earum culpâ manerent incircumcisi.

Ex consequentibus quoque id fit manifestum, nam additur: *Et suspendebant pueros à cervicibus per domos eorum, & eos qui circumciderant illos trucidabāt.* Ex quo evidentissimè patet ab illis qui necdum interfecti erant, nec defecerant, nec latitabant, non verò à mulieribus hos fuisse circumcisos, ut proinde priores à mulieribus circumcisi, non fuerint ab illis circumcisi nisi quia deficientibus illarum mariti, & ex præsentissima id faciendi necessitate pro salute parvulorum suorum.

Confirmatur, quia hæc Circumcisio non fuit facta in tempore statuto, sed fuit extemporanea, at si libera fuisset matribus circumcidendi facultas, ut Patribus, quare illa ab ita timentibus Deum, ut pro eo mori non dubitarent, dilata fuisset usque ad illam extremitatem? quin imò in prædictis casibus mulieres illæ videntur fuisse capita familiarum suarum. Nam cum illarum viri vel interfecti essent, vel si adhuc extabant, censerentur non amplius extare, quia omnino pueris istis deficientibus; jus illud quod expectabat ad caput familiæ, ad uxores tanquam potiores & proximiores devolutum, prudenti judicio æstimare debemus, & idè illæ pro hæc circumcissione non ad Sacerdotes recurrerunt.

Quoad Iosue verò qui circumcidit populum in Valle præputiorum, Respondeo primò, illud fecisse de mandato speciali Dei, & idè hoc ejus factum non debet trahi ad consequentiam. Quod si aliud velis: Respondeo secundò, omnis ferè populus qui egressus est ex Ægypto generis masculini mortuus est in solitudine per longissimos viæ circuitus quadraginta annorum, qui omnes erant circumcisi: illi autem qui nati sunt in deserto per 40. annos illos itineris non fuerant circumcisi, consequenter nec illi qui erant capita familiarum. Quare ad

ad Josuë, qui erat Dux totius populi Israëliti à Deo constitutus, & consequenter primum ac summum caput omnium Tribuum & Familiarum, non verò ad ullum Sacerdotum deferretur cœleste mandatum, ut ipse circumcisus ante, omnes non circumcisos in solitudine circumcidat, quo amplius manifestum fieret id quod asserimus, non ad Sacerdotes, aut Levitas, nec ad quemcumque indifferenter, sed ad capita familiarum id muneris semper spectasse, quandoquidem non ad Sacerdotes, quorum tota Tribus ibi aderat, nec ad alios, sed ad Josuë caput capitum omnium tribuum & familiarum mandatum divinum de omnibus circumcidendis delatum sit.

XXVI. Itaque Josuë tanquam caput summum & universale omnium tribuum & familiarum, ritè & secundum legem jam ipse circumcisus, capita familiarum ipse per se circumcidit, ac deinde hi per illum jam circumcisi quique suos domesticos, itaut & hanc circumcisionem juxta Dei primitivam institutionem mandatam & peractam liquidò constet, scilicet per capita familiarum modo jam dicto, incipit enim Josuë caput summum omnium circumcidere capita familiarum: tùm deinde hæc capita quæque familias suas seu domesticos: non enim credibile est Josuë omnes & singulos filios Israel per 40. annos in solitudine natos per seipsum circumcidisse.

XXVII. Ex his resultat evidenter veritas tertiæ & nunc receptissimæ Sententiæ, scilicet Christum Dominum non ab alio circumcisum quàm à Divo Josepho: verè enim Divus Josephus fuit ille, *Fidelis servus & prudens quem constituit Dominus super familiam suam*. Verè fuit Pater Jesu, verè conjux Mariæ, ergo verè caput illius familiæ quam componebat cum Jesu filio suo & Maria conjugè suâ. Confirmaturque hoc assertum ex revelatione factâ venerabili nostræ Margaretæ à Sanctissimo Sacramento in verbis à nobis supra relatis Part. 1. Tractatu 3. cap. 3. numer. 4.

XXVIII. Roboratur assertum nostrum auctoritate SS. Patrum Ephrem Syri tom. 3. Oper. suor. Serm. de Transfi-

gurat, Dom. inter med. & fin. ubi sic ille probans Christum esse verè Deum & hominem: *Si non erat caro*, inquit, *Joseph quem circumcidit? & si non erat Deus, Stella in Cælo in cujus honorem accurrebat?* & Divi Thomæ in Cate-nâ ad illa verba Matth. cap. 1. *Pater autem filium & vocabis nomen ejus IESUM*; ubi sic Angelicus Doctor, *Ostendit*, inquit, *quod quamvis non sit necessarius (Joseph) Conceptui, tamen utilis est procuratori, quia ipsa pater filium, & tunc Matri & filio erit necessarius: Matri ut ab infamiâ defendat, filio ut cum nutriat & circumcidat, quæ Circumcisio notatur, ubi dicitur, & vocabis nomen ejus IESUM. in Circumcisione enim solet nomen dari.*

XXIX. Ubi Angelicus Doctor aliam adhuc tangit rationem cur à D. Josepho Christus circumcisus dici debeat, eo quod scilicet id ei ab Angelo ex parte Dei demandatum sit, idque in eo quod ei nomen imponere iussus: Cùm enim essent duo conjuncta, circumcidere, & nomen imponere; quando D. Josepho munus imponendi nominis Christo cœlitus committitur, hoc ipso alterum quoque munus: cum circumcidendi illi conjunctum commissum fuisse intelligendum est. Hæc est vis argumenti Angelici Doctoris.

XXX. Quare etsi Beatæ Virgini non defuerit animus, ut illud munus cruciatum præstaret, qui non defuit Sephoræ, & mulieribus Machabæis, & qui ei non defuit ut juxta crucem ejusdem filii sui staret, Joan. cap. 19. vers. 25. Etsi nulla manus aut mollior aut suavior manu ipsius, nulla sollicitius curatura ut ne cultellus malè incideret, nulla dignior quæ sacratissimam carnem tangeret, nulla purior ut Deifico sanguine tingeretur; nulla denique propinquior ad quam hoc magis spectaret, ut dicebatur superius num. 13. non illa tamen, sed Divus Josephus illum circumcidit, quia in hæc causâ non quid dignius, sed quid legi & consuetudini receptæ (cujus tenacissima fuit Beata Virgo & Sanctus Joseph) conformius consideratum est & observatum. At fuit conformius legi & consuetudini ex dictis, ut Divus Josephus, qui & Pater erat, & Pater ab omnibus reputari debebat

bebat, & reputabatur, illud præstaret: ergo, &c.

XXXI.

Dices D. Iosephus sciebat quod licet Beata Virgo, ut sua uxor, esset sibi subdita, tamen ut Mater ex cuius carne Christus, esset sibi præferenda; sciebat maiorem esse illius ad Christum propinquitatem, maiora jura quam sua: quare agnovit illud juris ei potius competere quam sibi, unde & debemus credere illud ei detulisse. Respondeo esto propter rationem supradictam major esset in re & coram Deo Virginis Dei-paræ ad Christum propinquitas quam Divi Iosephi, non tamen apud homines, à quibus putabatur & tunc Deus putari volebat Pater Christi generatione: Cum ergo eum Deus subrogasset in locum Patris, ut talis ab omnibus reputaretur, eum consequenter subrogavit in omnia jura Patris erga filium, consequenter in hoc munus ei præstandum: quare Beatissima Virgo eius Sponsa omnium humillima & subditissima, nihil sibi de eo jure arrogandum duxit amplius quam ceteræ mulieres respectu maritorum suorum, nec propter rationes istas D. Iosephus hoc præstare dubitavit cum hunc totum serpulum abstulisset Angelus ei in particulari demandando ut nomen puero imponeret, ut cum D. Thomâ mox dicebamus.

XXXII.

Confirmatur hæc Sententia nostra ex eo quod contigit Moyse Exodi cap. 4. ob neglectam vel dilatam nimis filii sui secundogeniti circumcisionem: si enim circumcisio ad Patrem non pertinuisset, cur Angelus Moyse potius quam ejus uxori ob non circumcisum fati diligenter filium, mortem intenteret?

XXXIII.

Dices quia etsi Pater non esset determinatus minister circumcisionis, onus tamé illam filio procurandi pertinebat maximè ad Patrem, ex quo Deus præceptum circumcisionis in Abrahamo ad Patres familias direxerat. Sed verius est onus Moyse ut Patris fuisse non tantum ut filio circumcisionem procuraret, sed ut ipse eam ei adhiberet, quod cum non fecisset, ideò illi Angelus mortem intentavit non uxori, quæ tamen deficiente Patre peccasset etiam non adhibendo ut tene-

batur: idcirco enim mulieres Machabeæ deficientibus viris suis circumciderunt filios suos, etiamsi scirent futurum ut propterea trucidarentur.

Adde quod etsi nullus fuisset determinatus minister circumcisionis, cum tamen illius cura maximè pertineret ad patrem, fatendum est patrem fuisse semper inter omnes potiore ut illud munus exequeretur, quo circa & Abraham filium ac domesticos circumcidisse patet ex Scripturâ Genes. cap. 17. Cum ergo oportuerit ut Divus Iosephus ad tempus crederetur Pater Christi generatione, quod & Beata Virgo intellexit, ideò & ex hoc capite adhuc à Divo Iosepho circumcisum Christum credere deberemus, ut amplius haberetur pro Patre illius quem ex illa autoritate circumcidebat.

Dices cum Jansenio Iprensi & Doctoro Henrico Rampenne Huo-Leodiensi utroque in Evangelia ad illud Luc. cap. 2. vers. 21. *Postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer.* Magis expediebat ut Christus & ceteri infantes ab extraneo circumcideretur, ut scilicet veritas susceptæ ab hoc & illis circumcisionis per publicum extraneorum testimonium esset extra omnem suspicionem: confirmatur ex Divo Augustino lib. 2. contra Epistolam Parmeniani cap. 17. ubi asserit circumcisionem fieri solitam à Judæis. Respondeo cum ritus circumcisionis esset valdè solemnis ad quem cognati conveniebant & vicini, ut vidimus supra ex circumcisione D. Joannis Baptistæ: ex his assistentibus & testibus habebatur abundantissimè ut firma esset & extra omnem suspicionem suscepta à pueris circumcisio: & ob alias causas notas Deo, sub quo captivandus intellectus, fuit institutum ut pater & non alius circumcideret filios suos. Ad autoritatem D. Augustini, Respondeo per hoc non significari quod præterdit objectio: sed ad summum velle Judæos in administratione Sacramento circumcisionis non habuisse rationem majoris sanctitatis: sed illam administrari solitam à quibusvis Judæis sive boni essent sive mali, ita tamen ut administraretur ab habente potestatem: Ex quo idem concludit

cludit Sanctus Pater de administrante nunc Baptismi Sacramentum contra hæreticam istum.

SECTIO II.

*A quo nomen Christo Domino
impositum?*

XXXVII. **P**ostquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer ex Virgine natus, scilicet Christus Dominus, vocatum est nomen ejus JESUS, utique ab homine quod etiam vocatum erat ab Angelo priusquam in utero conciperetur: vocatum etiam fuerat idem nomen à Deo priusquam ab Angelo nunciaretur: nec enim Angeliquidquam loquuntur hominibus, nisi quod Deus dixerit: & patet evidenter ex Isaïæ cap. 62. vers. 2. *Vocabitur tibi nomen novum, quod os Domini nominavit.*

XXXVIII. Differentia est inter tres istas vocationes magna: nam vocatio quæ fuit à Deo, fuit prima, & fuit propriè nominis istius, JESU, in circumcissione Christo imponendi designatio & sanctio: quæ fuit ab Angelo fuit secunda & fuit nominis à Deo designati, & ab homine imponendi manifestatio, & ut ita loquitur, juridica intimatio: Tertia, quæ fuit ab homine, facta postquam consummati sunt dies octo à Nativitate ut circumcideretur puer, fuit manifestata per Angelum divinæ voluntatis impletio seu executio; hæcque sola fuit propriè & strictè nominis impositio. Et licet hanc factam juxta Judæorum consuetudinem octavo à Nativitate die & in ipsa circumcissione testetur Lucas cap. 2. v. 21. à quo tamen facta sit tacet: reliquit hoc nostræ indagini. Hoc itaque scrutemur.

XXXIX. Illud certum vel à Divo Josepho vel à Beatâ Virgine vel ab utroque factam, tum quia non ad alios quam ad parentes hoc nominis imponendi munus spectasse notum est apud omnes gentes, tum quia non aliis quam illis id per Angelum demandavit Deus. Restat ut à quo è duobus illis facta sit videamus.

XL. Factam volunt à Divo Josepho ali-

co quod ipse in locum Patris respectu Christi sit subrogatus, cuique Deus omnia quæ sunt Patris concesserit exceptâ solâ generatione: Quare cum unum ex juribus ad Patrem in prolem spectantibus sit illi imponere nomen, hoc Divo Josepho quis credat fuisse denegatum? Accedit quod ei expresse per Angelum demandatum sit, ut vocaret nomen ejus JESUM, Matthæi cap. 1. vers. 21. quod de hac solemnî impositione constat esse intelligendum.

Alii volunt è contra fuisse factam à Beatissimâ Virgine Deiparâ, quorum fundamentum esse potest quod S. Lucas dum de hac solemnî loquitur impositione, indicat eam non humano factam consilio, sed nutu Divino; dicens *Vocatum est nomen ejus IESUS, quod vocatum est ab Angelo priusquam in utero conciperetur*, cum scilicet Virgini ab Angelo dictum, *Concipies & paries Filium & vocabis nomen ejus IESUM*, Lucæ cap. 1. vers. 31. Fuit quoque hoc ipsum nomen ab eodem Angelo indicatum Divo Josepho, sed non priusquam in utero conciperetur, verum cum eo concepto & alvo Virginis ex ejus conceptione visibiliter intumescente, liberandus fuit ab anxietate in quam ob id inciderat, quem in finem dixit ei Angelus, *Joseph fili David nolite timere accipere Mariam conjugem tuam, &c. Pariet autem filium & vocabis nomen ejus IESUM, &c.* Attamen non hujus sed præcedentis vocationis ab Angelo memoriam reficit Evangelista in solemnî Nominis JESU impositione postquam consummati sunt dies octo à nativitate ejus: Cur hoc, nisi ut indicet hanc factam ab illâ Beatissimâ Matre, cui prima illa denunciatio ab Angelo facta fuerat? Accedit quod illa sola Mater sine terreno Patre eum genuerat: quare non Patri, idest Divo Josepho, qui in ejus generatione nihil habebat, sed Matre hoc jus ei nomen imponendi incubuit.

Quod si objicias etiam Divo Josepho dictum ab Angelo Matthæi cap. 1. versu 21. *Vocabis nomen ejus IESUM*. Respondent, non quia hujusmodi nominis imponendi munus ad eum pertinuerit, sed quia Archangelus Gabriel voluit Divum Josephum officio Patris honorare:

XLII.

honorare: si replices quomodo per hoc illum honoravit, si Joseph cum non vocavit? Respondent ab utroque Christum nomen istud accepisse, sed à Maria impositivè, à Josepho concomitantè; à Maria autoritativè, à Josepho approbativè tantum.

XLIII. Alii denique volunt factam ab utroque Divo scilicet Josepho & Beatâ Virgine, eo quod mandatum Dei de Nomine JESU Christo Domino imponendo ab Angelo ad utrumque delatum sit, ut indicatum est supra.

XLIV. Pro hujus resolutione difficultatis inquirendum & statuendum ad quem de jure pertineat munus imponendi nomina filiis? ad quam difficultatem Mendoza in lib. 1. Regum ad cap. 1. num. 20. in Exposit. litt. distinct. 45. & 6. ponit tres opiniones.

XLV. Prima est Moñtani in cap. 7. Josue, ubi docet spectasse ad Matrem, ductus non tam ratione, vel autoritate, quam Scripturæ exemplis: Nam à Matribus leguntur nomina accepisse Moab & Ammon Genes. cap. 19. vers. 37. & 38. Jacob Genes. cap. 25. vers. 26. ex mente Divi Chrylostomi homil. 51. in Genes. Omnes Filii Jacob tam ex Liâ, quam ex Rachele Genes. cap. 29. 30. & 35. Pharez & Zaram filii Judæ ex Thamar Genes. 38. vers. 29. & 30. Sampson Judic. cap. 5. vers. 24. Salomon 2. Regum cap. 12. vers. 26. labes 1. Paralip. cap. 4. vers. 9. & c.

XLVI. Secunda est quam docet Pineda in suo prævio Salomone lib. 1. cap. 16. cum aliis ab eo citatis pertinuisse scilicet ad Patrem. Probat hac efficaci ratione. Nam nomen imponere est autoritatis & potestatis, ut docent Tertullianus contra Marcionem lib. 4. cap. 13. Divus Chrystomus homil. 14. in Genes. Sanctus Ioannes Damascenus lib. 2. de Fide Orthodox. cap. 30. & alii, undè David Psalm. 146. de Deo universi Domino ait vers. 4. *Qui numerat multitudinem stellarum & omnibus eis nomina vocat.* Et Genes. cap. 2. v. 19. & 20. Adam acceptâ à Deo potestate & dominio in cuncta animantia, ea Deus adduxit ad Adam ut videret quid vocaret ea: & omne quod vocavit Adam anima viventis ipsam est nomen ejus. Et Danielis cap. 1. vers. 6. Nabu-

chodonosor seu Eunuchorum ejus Præpositus ex potestate quam habuit in tres pueros Hebræos Ananiam, Azariam & Misachem, muravit eorum nomina, vocavitque Ananiam, Sidrach: Azariam, Misach: & Misachem, Abdenago. Atqui Patria potestas est omnium prima: Nam & Mater Patris potestati subdita est. *Sub Viri potestate eris & ipse dominabitur tui.* Genes. cap. 3. vers. 16. Ergo ad Patrem spectat nomina filiis imponere, nec ulli alteri nisi de ipsius voluntate & nutu. Nec desunt infinita ex Scripturâ hujusce rei exempla: nam inter alios nomina à Patribus accepisse referuntur Enos Genes. cap. 4. vers. 26. Noe Genes. cap. 5. vers. 29. Ismael Genes. cap. 12. vers. 15. Isaac Genes. cap. 21. vers. 3. Manasses & Ephraim Genes. cap. 41 vers. 51. & 52. Gersam & Eliezer Exodi cap. 2. vers. 22.

Tertia sententia est Mendozæ lococitato, cui neutra ex duabus præcedentibus placet, eo quod cum paria Scripturæ exempla pro utraque referantur, necesse erit ut quælibet earum in lege quam finget ea super re tot admittat dispensationes, quot observationes; quod absurdum est: nec ratio adducta pro præcedenti sententiâ (quæ videtur prævalere primæ) valde urget, inquit Mendoza, quia naturale dominium in filios est penes utrumque parentem, & quamvis ad Patrem aliquatenus magis pertineat, præsertim jure Civili, & quoad aliquas actiones particulares, suâ tamen potestate Mater non privatur.

Quare planiorem censet Mendoza & expeditiorem opinionem Maldonati ex eadem cum ipso Societate JESU, in Matth. cap. 1. & Luc. cap. 1. existimantis nullum fuisse eâ de re jus inter Hebræos, sed hoc muneris ad utrumlibet Parentem absque ullo discrimine spectasse: & propterea modò hunc, modò illam, nomen filiis imposuisse, semelque sive ab hoc sive ab illâ impositum mansisse; ut patet per exempla pro utraque parte allata.

Ad stipulari videtur Divus Chrystomus homil. 51. in Genes. statim ab initio, ubi de hac nominum impositione sic loquitur. *Sive Mater, sive Pater nomen impositurus erat, varum quoddam*

et novum imponebat ut per illud aliqua futura prae-significaret. Et probat sic; quia nullum eā de re jus naturale: positivū autem non apparet: & revera nullum fuisse inde satis colligi videtur, quod aliquando unus, aliquando alter parens nomē imponebat, ut ex dictis liquet: aliquando uterque simul idem nomē imponebat, ut patet in Ismaele Gen. c. 16. v. 11. & 15. in S. Joanne Baptistā Luc. c. 1. v. 60. & 63. Idemq; Christo contigisse censet, eo quod hoc munus Divae Deiparae & S. Josepho commissum fuerat Matth. c. 1. num. 21. & Luc. c. 1. n. 13. Aliquando unus unum nomen, alter verò alterum imponebat. Ut patet in ultimo ex duodecim Patriarchis filiis Jacob, cui Rachel mater nomen *Benoni*, Jacob autem pater *Benjamin* imposuit Genes. c. 35. vers. 18. Tandem aliquando tertius alius à patre & matre nomen filiis imposuisse visus est, ut patet ex dictis de Nabuchodonozore refectu trium puerorum Hebræorum, & in Salomone, quem Natan Propheta vocavit, *Amabilem Domino*, 2. Reg. c. 12. v. 25. Cum igitur in Scripturā sacrā tanta sit hujus rei diversitas non est cur ad unum potius parentem quam ad alterū potestatem hanc pertinuisse dicamus.

L. Verūm mihi certissima videtur & indubitata secunda ex his tribus Sententiis, quod scilicet jus imponendi nominis filiis pertineat ad Patrem utpote fundatum in jure naturali, propter patriam potestatem sub quam primo cadit filius intrans in hunc mundum. Nec refert quod alii à Matre aliquando nomina imposuisse inveniantur. Respondeo enim id factum non aliter quam consentiente patre, vel non abnuente, qui si restitisset, vel ipse nomen imponere voluisset, hoc & non aliud à quovis impositum proprium semper fuisset filii nomen.

L. I. Probatur hæc Responso & consequenter assertio per illa ipsa quæ Authores aliarum Sententiarum pro se adduxerunt: ac quidem primò Genes. cap. 15. num. 18. ubi cum Rachel nomen *Benoni* filio suo inter duodecim Patriarchas ultimo dedisset, Jacob pater, licet & illi & Liæ potestatem fecisset alios Patriarchas nominandi, hunc tamen vocavit *Benjamin*, quod

nomen ei, alio refecto, remansit, fuitque semper ab omnibus habitum pro nomine ejus proprio, non illud quod à matre prius acceperat: cujus probatio invincibilis est quod semper ab inde non *Benoni*, sed *Benjamin* per totam scripturam etiam novi Testamenti appellatus legatur.

Secundò, probatur ex nomine *Amabilis Domino* Salomoni etiam à Propheta datum, quod nunquam fuit habitum pro nomine proprio istius filii Davidis, & ideo nunquam isto nomine legitur nuncupatus, sed nomine *Salomonis* significans *Pacificum*, quod fuerat ei à Patre prius impositum: de Nabuchodonore, id fuit factum jure servitutis quod est contra jus naturale, & ideo semper tres isti pueri à Deo in Scripturā vocantur nominibus à Patribus suis impositis Ananias, Azarias, & Misael.

Tertiò, probatur ex nomine *Ioannis* Sancto Præcurfiori Domini impositum Luc. cap. 1. non enim amici & cognati acquiescebant Matri, quæ, cum mutus esset factus Pater, ei *Ioannis* nomen imponere volebat, sed recurrerunt ad patrem Zachariam, qui cum postulatis per signa pugillaribus scripserat *Ioannes est nomen ejus*, ratum & firmum habuerunt, & prout scripserat ita tenuit, quod manifestissimum est signum, non ad Matrem, sed ad Patrem rem hanc pertinuisse.

Confirmatur, quia Deus revelavit Zachariæ Luc. cap. 1. vers. 13. non verò Elizabethæ hoc nomine vocandum esse Præcurforem: quare hoc nisi quia ad hunc non ad illam pertinebat istud negotii: nec valet si dicas etiam Elizabethæ revelatum, quandoquidem ipsa quoque indicaverit, & quidem prius marito suo hoc esse nomen ejus Luc. cap. 1. versu 60. Respondeo enim id non constare ex Scriptura de hac ut de Patre, possitque rectè dici hanc à viro suo didicisse v. c. per Scripturam hoc nomine vocandum esse, quo sibi Angelus revelaverat: deinde quia etsi daremus etiam Elizabethæ fuisse revelatum, cum tamen hoc Scriptura taceat, illud verò exprimere voluerit, quid causæ subfuisse dicemus nisi quod significare voluc-

Ccc

voluerit per hoc, istud munus fuisse Patris, non verò Matris?

L.V. Quartò, probatur ex eo quod dicitur Ismaël eodem simul ab utroque parente Abraham & Agar nomine vocatus, Genes. c. 16, vers. 11. & 15. tantum enim abest, ut hoc ita sit, ut potius exinde nostra sententia evidenter confirmetur. Nam video quidem matri dictum ab Angelo, *vocabis nomen ejus Ismaël*, non lego tamen ab eâ istud ei nomen impositum, sed ab Abraham Patre: sic enim habetur Genes. cap. 16, vers. 15. *Peperitq; Agar Abraham filium, qui vocavit nomen ejus Ismaël*. Quare hoc? nisi quia istud negotii ad Patrem spectabat: idque intellexit Agar: quare esto ei dixisset Angelus, *vocabis nomen ejus Ismaël*, intellexit tamen illud posse fieri servando Abraham suum jus Patris, procurando scilicet ut per Abraham, ad quem spectabat fieret: cui propterea revelationem sibi ab Angelo factam indicavit: cum ergo non obstante istâ Angelicâ significatione (quæ in hoc casu, siurgeret, dispensatio fuisse à nobis responderi posset) Abraham tamen Ismaëli nomen imposuerit, manifestissimum evadit id juris ad Patrem pertinuisse: non tamen negamus in hoc negotio sæpè Patres de consilio uxorum suarum processisse: sed ex hoc nihil contra eorum in hoc auctoritatem, & assertum nostrum.

L.VI. Ex quibus omnibus cum manifestum evadat munus imponendi nomen filii de jure naturali & divino ad Patrem semper pertinuisse, & aliunde indubitatum sit D. Josephum fuisse ut Patrem in omnia jura Patris respectu Christi substitutum, omniaque illi concedenda quæ cæteris Patribus respectu filiorum suorum, exceptâ solâ generatione, ut loquuntur Patres. Tandem cum etiam ex dictis indubitatum sit Beatissimam Virginem matrem & humillimam & viro suo Divo Josepho in omnibus perfectè subditam nihil ei eorum quæ sunt mariti vel Patris derogasse, certissimè tenendum est Divum Josephum nomen Christo imposuisse.

L.VII. Confirmatur, quia Divus Josephus ita Pater fuit Christi ut per eum Chri-

sti Genealogiam omninò deducendam censuerint Evangelistæ, & ita necessariò faciendum fuerit, ut si fecus fecissent, illi injuria facta fuisset ex Divo Augustino lib. 1. de nupt. & concupisc. cap. 11. meritoque ex eodem D. Augustino serm. 63. de diversis cap. 20. conquæri potuisset. Ergo à fortiori si alius ab eo etiam Beata Virgo ei nomen imposuisset.

Nec refert quod Angelus dixerit Mariae Luc. cap. 1. vers. 21. *Vocabis nomen ejus IESVM*, intellexit enim Maria melius quam Agar mox supra num. 55. se id posse servato jure mariti sui Divi Josephi, procurando scilicet ut per ipsum ad quem omninò pertinebat fieret. Secundò, id factum ut summus esset Mariæ consensus in sententiam Divi Josephi quoad istud nomen Christo utriusque filio imponendum. Tertiò, quia ex collatione utriusque revelationis magis confirmabatur D. Iosephus ut ei istud nomen imponeret, & nos ut crederemus fuisse nomen ei divinitus inditum. Demum ut nobis magis innotesceret hoc nomen non fuisse humanitus adinventum sed cœlitus allatum.

Levis est etiam conjectura, quod nomen Christo tuerit à Beatâ Virgine impositum, non à Divo Josepho, propterea quod cum illa solemniter impositio refertur à Lucâ Evangelistâ, recolat denunciationem hujus nominis factam ab Angelo Divæ Deiparæ priusquam Christus in ejus utero conciperetur, non verò illam quæ facta est Divo Josepho post ejus conceptionem: ait enim Lucas tunc, *Vocatum est nomen ejus IESVS, quod vocatum est ab Angelo priusquam in utero conciperetur*. Respondet enim tunc illam potius recoluit Evangelista quæ facta est Virgini, quam alteram quæ facta est Divo Josepho, quia illa fuerat prima.

Nec majorem habet vim quod sola Virgo dicitur sine Patre terreno concepisse & peperisse, & id eò ei debitum, ut præter legem communem filio ex se solâ genito nomen imponeret: Nam etsi verum sit quod sola illum sine viro conceperit, attamen Divus Josephus, cœlo volente, locum Patris respectu Christi, ac si eum genuisset, tenuit;

nuit; consequenter ad eum spectavit ipsi nomen imponere, ac si eum genuisset.

LXI. Neque hoc officium ei Angelus honoris gratiâ contulit, sed honorem qui ex jure Paterno ei debebatur declaravit & intimavit, ut ne scilicet Divus Josephus dubitaret illud præstare propterea quod sola Virgo puerum genuisset: Cum enim esset humilis & timoratus, timere potuisset, si hoc munus, etiam à Beatâ Virgine oblatum, exequutus fuisset: & propterea hæc divinâ declaratione confirmari necesse fuit. O Virum verè ineffabilem!

LXII. Probatum amplius nostrâ Sententia in particulari à ratione, quia necesse fuit ut illa omnia Divus Josephus circa puerum præstaret ex quorum omissione potuisset vel suboriri suspicio ipsum non esse Patrem Christi generatione (qualis ad tempus reputari debuit, ut tam sæpè diximus) vel existimari Beata Virgo minùs humilis & subdita viro. Quare cum ex dictis res sit Patris nomen imponere filio, & si Divus Josephus non impotuisset, data fuisset occasio suspicandi, ipsum fortè non esse istius pueri Patrem, vel saltem Beatam Virginem cum contemptu viri id sibi arrogasse, quod illi non competeat, sed viro; dicendum certò certius Divum Josephum ipsi nomen imposuisse.

LXIII. Idem quoque conjicio ex hoc, quod dum Angelus Divo Josepho, ut Patri injunxit ut puero in uxore suâ concepto nomen *JESUS* imponeret, simul & semel ipsi nominis istius significationem & energiam explicavit quod non fecit Matri: dixit enim illi, *Vocabis nomen ejus IESVM, ipse enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum.* Matth. cap. 1, vers. 21. Nam quamvis non dubitemus Virginem quoque scivisse hujus Sanctissimi Nominis significationem & virtutem, hanc tamen ei non legimus explicatam uti Divo Josepho: quare hoc? Nimirum quia cum non illa, sed hic impositurus esset nomen, conveniens fuit ut hic sciret illius nominis significationem.

LXIV. Tandem non possum non mirari Doctores circa hoc ita hallucinatos, nec advertisse hætenus nostram assertio-

nem de hujus nominis impositione per Divum Josephum, clarissimè & interminis expressis contineri in Evangelio. Esto enim Divus Lucas cap. 2. loquens ex professo de hæc solemnè impositione factâ postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer, taceat à quo facta sit, Matthæus tamen cap. 1. in fine id expressit clarissimis verbis: Nam cum Angelus Josepho, quem ab anxietate in quam procecerat eum uterus Virginis relevabat, duo præcepisset: Primò ut Conjugem suâ, quam dimittere cogitaverat, non timeret retinere, quia nimirum quod in eâ natum erat (de quo angebatur) non aliudè quàm de Spiritu Sancto erat. Secundò, ut eum quem in utero gestabat & paritura erat, *JESUM* vocaret quia ipse salvum facturus erat populum suum à peccatis eorum, subdidit discretissimè, *Exurgens autem à somno Joseph fecit sicut præceperat ei Angelus Domini.* Et licet hoc sufficeret ad significandum quod utramque partem Angelici præcepti impleverit, ut tamen nullus esset dubio locus, ad utriusque expressionem sigillatim adhuc descendit, dicens: *Et accepit Conjugem suam & non cognoscebat eam donec peperit filium suum primogenitum.* Et deinde pro secundâ parte istius præcepti, *Et vocavit nomen ejus IESVM.* Sicque claudit Matthæus Evangelii sui caput primum, quo nihil clarius esse potest. Ad calcem hujus Capitis addo pro coronide.

Primò, quod cum Deus Divo Josepho concessit Christo nomen imponere, ei potestatem suam in illum communicavit: Nam cum Christus verè filius Dei esset, ad quem alium quàm ad Deum poterat spectare manus illi nomen imponendi? Hanc tamen potestatem Divo Josepho communicatam voluit, quia respectu istius filii sui ipsum repræsentabat Divus Josephus, & ejus locum tenebat, fuit enim Christo Pater Divus Josephus.

Secundò, quod simul ac Deus Divo Josepho potestatem istam communicavit, explicavit quoque illi, & effecit ut conciperet istius vim & significationem nominis, dicens: *Ipsè enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum.* Matthæi cap. 1. vers. 21. Ex quo intel-

Ccc 2

lexit

lexit primò hunc puerum non futurum Salvatorem quales fuere Iosue, David, & alii ante ipsum, sed singularem, utpote qui salvaret populum suum, non ab hostibus corporalibus, sed à peccato, quod opus non est hominis, sed Dei: *Quis enim potest peccata dimittere nisi solus Deus.* Marc. c. 2. versu 7. Intellexit secundò modum quo iste suus Iesus istam erat perfecturus salutem, scilicet per mortem & sanguinem suum pro peccatoribus effundendum, ut clamant omnes Scripturæ, & præfigurabant omnia antiquæ Legis Sacrificia: Atque ad eò hunc modum salvandi esse tam diversum ab aliis quàm ipsa salus. Alii enim salvabant, alios occidendo, hic cadendo & seipsum morti tradendo. Intellexit tertio se non aliter debere respicere filium istum, quàm ut innocentem victimam pro communi omnium salute mactandam.

LXVII. Ex his nonne sanè loquendo inferendum, quod cum Divus Iosephus ex Paternâ sibi cœlitus traditâ potestate Christo nomen IESU imposuit, his cognitionibus imbutus, Patri Æterno, qui cum jam morti destinaret, & propterea IESUM vocari voluerat, mente se conformaverit. Quare ut Pater ex Patriâ Potestate, & ut Æterni Patris Interpres ex Divino munere, Nomen IESU ei imponendo, eandem in illum sententiam pronuntiavit quam Pater Æternus. Ex eâ quoque ut ille omnium intendens salutem hominum, quam ex illâ securam pervidebat: atque dum eodem tempore ejus Circumcisionem aggreditur, perficit executionem sui muneris, & Patris æterni arresti executionem incipit, primas illi sanguinis guttas manu propriâ eliciendo, cujus postea totalitatem carnifices erant exhausturi in Cruce.

LXVIII. Igitur cum in Circumcisione ceteri liberarentur infantes à peccati jugo & servitute, IESUS è contra Filius Dei & Iosephi in suâ ex Dei & Iosephi voluntate totâ peccatorum nostrorum mole oneratus pronuntiatur, nostrorumque Reus delictorum, & universi Victimam: dicitur enim IESUS qui salvare debeat populum suum à peccatis eorum.

LXIX. Videte ergo ô Mortales: quantum

vos Sanctissimus & Amantissimus ille Pater IESU amaverit: discite quantum salutem vestram sitierit: agnoscite quantum vos illi debeatis, qui Filium suum, quem plusquam animam suam diligebat, in mortem propter vos tradere non dubitavit, paratus & ipse illum sacrificare, si Deus ita voluisset? Huc ergò optimè vocari possent quanti faciant Sancti Patres & Doctores consensum quem Beatissima ejus Conjux dedit in Incarnationem, dum dixit Angelo istum consensum expectanti: *Ecce Ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum.* Per quem voluit plus sibi meriti comparasse quàm omnes mortales simul: & pondera quid meruerit Divus Iosephus in hoc actu, in quo, & per quem consentit in ejus mortem, ejusque sententiam per Patrem Æternum in eum pronuntiatam ratificavit; neque hoc solum, sed etiam in ejus executionem cœpit ipse primas ex ejus tenerrimo corpore sanguinis guttas cum circumcidendo elicere cujus totalitatem carnifices erant deinceps postea exhausturi, paratus id ipse per seipsum præstare si Deus ita voluisset: & perficere quod in hac Circumcisione inceperat.

Sed ad rem redeamus quanta saltem ex hoc ò Sanctissime Pater: tua gloria: Cum Deus sub mundi initium animalia adduceret ad Adam proto-parentem, ut videret quid vocaret ea: ipse sibi reservavit Firmamentum, Diem, Noctem, Mare, ac Terram, ut illis ipse propria inderet nomina, ut videre est Gen. c. 1 à v. 5. quærit Abbas Rupertus lib. 1. in Gen. c. 28. Cur Deus his potius quàm illis nomina imponere voluerit? & respondet: *Quia illa sine dubio præterire vel mutari non possunt.* Siquidem illis, in quibus peculiaris illa nobilitas & excellentia, Deus nomina imponere sibi reservat, illiusque fuit non hominis quamvis omnium Principis & Capitis, ea nuncupare: quanta tua gloria ò hominum Coryphee! ò Ioseph amabilissime! qui ipsi Dei Filio nomen imponere meruisti? quanta tua gloria, qui hanc communem mundi Victimam ad mortem pro communi salute cum Patre Æterno devovisti:
Primus

Primus omnium eundem in Circumcisione immolasti? quantum tibi meritum ex istâ tuâ actione talibus circumstantiis vestitâ, ex tali consideratione, fide, intentione, amore profecta? sed quanta tua felicitas qui primus omnium primis illis saluteri Cruoris guttis, cujus unica stilla omnium sufficiebat saluti, tingi meruisti?

LXXI.

Sed quantò hæc tibi steterunt? ô quot lacrymas isti miscuisti sanguini! ô quàm sensibili, quàm acuto doloris gladio cor tuum transfixum est, quando vidisti tibi pronuncianum esse in eum mortis ipsi decretæ arrestum, hoc ipso quod cum Jesum vocasti eliciendum tibi ex dulcissimi Filii tui membro primum sanguinem! elicuisisti tamen, & magno animo elicuisisti, quia pro communi omnium lytro & salute. Itaque fuit in Abrahamo Credentium omnium Patre præfiguratus, qui filium suum Isaac sibi supernaturaliter datum, propriis manibus sacrificare, ut Deo obediret, præsto fuit: Melius ipsi Virgini Sponsæ tuæ cõparandus, quæ cum si Deus voluisset manibus suis sacrificata parata fuit.

CAPUT XXI.

Habuit Divus Josephus pro Christo amorem paternum.

Etis silentio, tulit filium meum de latere meo ancilla tua dormientis, & collocauit in sinu suo, suum autem filium, qui erat mortuus, posuit in sinu meo: Cumq; surrexisset mane ut darem lac filio meo, apparuit mortuus, quem diligentius intuens clarâ luce deprehendi non esse meum quem genueram: Responditq; altera mulier, non est ita ut dicis, sed filius tuus mortuus est, meus autem vivit. E contrario illa dicebat. mentiris, filius quippe meus vivit, & filius tuus mortuus est, atque in hunc modum contendebant coram Rege. Ecce causam prout delata est ad Salomonem ex Scripturâ citatâ de verbo ad verbum. Quid obscurius? quid intricatius istâ quæstione? in hac causâ deerant testes, deerant probationes, deerant omnia indicia, & hinc vocis & clamoris contentione pro more suo inter se certabant mulierculæ ut vincerent. Sed audi hujus nodi dissolutionem mirabilem per Salomonem. Hæc, inquit Salomon, dicit filius meus vivit, & filius tuus mortuus est: & ista respondet non, sed filius tuus mortuus est, meus autem vivit: itaque afferte mihi gladium, cumq; attulissent gladium coram Rege, dividite, inquit, infantem vivum in partes duas, & date dimidiam partem uni, & dimidiam partem alteri.

Non hoc serîo dixit Salomon, & ut ferens definitivam, sed ut exploraret, in quâ illarum mulierû maternas recideret affectus, qui abs dubiè hic erat proditurus; ut illi in quâ hic appareret, filium vivum adjudicaret: nam à naturâ insitus est Matri arcanus erga prolem suam amor & commiseratio, cuius experta est illa quæ non est Mater: naturam ergo hic interrogavit Salomon, & illa respondens, Matrem genuinam ex affectu monstravit. Audi quomodo: *Dixit mulier cujus erat filius vivus ad Regem (commota sunt quippe viscera ejus super filio suo) obsecro Domine, date illi infantem vivum & nolite interficere eum: è contrario illa dicebat, nec mihi, nec tibi sit, sed dividatur. Quo audito, pronuncians sententiam Rex pro illâ quæ dividi non est passa ait: Dato huic infantem vivum, & non occidatur, hæc est enim Mater ejus.*

III.

Hanc causam versans Divus Am-
Ccc3 brosius

IV.

I. **Q**MNES semper mirati sunt, mirabuntur semper quotquot erunt usque ad mundi exitum Sapientes, & meritò, Regis omnium sapientissimi Salomonis judicium, in causâ duarum mulierum apud ipsum pro eodem filio disceptantium 3 Regum cap. 3. à vers. 16. usque ad finem, per quodam propositâ hinc argumentum procedo.

II.

Igitur duæ mulieres venerunt ad Regem Salomonem steteruntque coram eo: Quarum una ait, *Obsecro mi Domine, ego & mulier hæc habitamus in domo unâ, & peperit apud eam in cubiculo: tertiâ autem die postquam peperit, peperit & hæc: & eramus simul, nullusq; alius in domo exceptis nobis duabus. Mortuus est autem filius mulieris hujus nocte, dormiens quippe oppressit eum, & consurgens intempestè no-*